

درختان بهشت

در پرتو قرآن و سنت

گردآوری و ترجمه:

سید مسلم تفت دار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درختان بهشت

در پرتو قرآن و سنت

گردآوری و ترجمه:

سید مسعود خادم‌مدار

مدرسه امیریه

جزیره قشم - گپاهدان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى نَبِيِّنَا
مُحَمَّدٍ أَشْرَفِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
أَجْمَعِينَ.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ فِي الْجَنَّةِ
لَشَجْرَةً، يَسِيرُ الرَّاکِبُ فِي ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ لَا يَقْطَعُهَا!^۱

همانا در بهشت درختی هست که سوارکاری در زیر سایه ی
آن مسیر یکصد سال را می پیماید اما به انتهایش نمی رسد.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا فِي الْجَنَّةِ شَجْرَةٌ
إِلَّا وَسَاقُهَا مِنْ ذَهَبٍ.^۲

در بهشت درختی نیست مگر اینکه ساقه های آن از
طلاست.

۱. بخاری ۶۵۵۲

۲. صحیح، ترمذی ۲۵۲۵

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ
 الْحَبَّةِ اسْتَأْذَنَ رَبَّهُ فِي الزَّرْعِ، فَقَالَ لَهُ: أَلَسْتَ فِيمَا شِئْتَ؟
 قَالَ: بَلَى، وَلِكِنِّي أُحِبُّ أَنْ أَزْرَعَ، قَالَ: فَبَدَرَ، فَبَادَرَ الظَّرْفَ
 نَبَاتُهُ وَاسْتَوَاؤُهُ وَاسْتِحْصَادُهُ، فَكَانَ أَمْثَالَ الْحِبَالِ، فَيَقُولُ
 اللَّهُ: دُونَكَ يَا ابْنَ آدَمَ، فَإِنَّهُ لَا يُشْبِعُكَ شَيْءٌ،^۱ فَقَالَ
 الْأَعْرَابِيُّ: وَاللَّهِ لَا تَجِدُهُ إِلَّا قُرْشِيًّا، أَوْ أَنْصَارِيًّا، فَإِنَّهُمْ
 أَصْحَابُ زَرْعٍ، وَأَمَّا نَحْنُ فَلَسْنَا بِأَصْحَابِ زَرْعٍ، فَضَحِكَ
 النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.^۱

همانا فردی از اهل بهشت از پروردگارش درخواست زراعت
 نمود. الله عزوجل به او گفت: آیا اکنون در آن نعمتی نیستی که
 می خواهستی؟ گفت: بلی، اما من کشاورزی را دوست دارم. پس
 (الله عزوجل به او اجازه می دهد) و او دانه را می کارد. فوراً

۱. بخاری ۲۳۴۸

روئیدن و راست ایستادن بر ساقه و فرا رسیدن محصول، همه با یک چشم به هم زدن اتفاق می افتد و به مانند کوهی می شود.

الله عزوجل می فرماید: ای ابن آدم! آن را بگیر. همانا هیچ چیزی تو را سیر نمی گرداند.

بادیه نشینی گفت: قسم به خدا که این فردِ بهشتی، یا از قبیله ی قریش یا از اهل انصار است. زیرا اینان کارشان زراعت است. رسول الله صلی الله علیه و سلم از گفته ی او تبسم نمود.

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ:
[فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ] قَالَ: نَخْلُ الْجَنَّةِ جُدُوْعُهَا زُمْرُدٌ
زُمْرُدٌ أَخْضَرٌ، وَكَرَانِيْفُهَا ذَهَبٌ أَحْمَرٌ، وَسَعْفُهَا كِسْوَةٌ لِأَهْلِ
الْجَنَّةِ، مِنْهَا مُقَطَّعَاتُهُمْ وَحُلُلُهُمْ، وَنَمْرُهَا أَمْثَالُ الْقِلَالِ أَوْ

۱ . سورة الرحمن: آیه ۶۸

الدَّلَاءِ، أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ، وَأَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ، وَاللَّيْنُ مِنَ
الزُّبَيْدِ، وَلَيْسَ لَهَا عَجْمٌ.^۱

ابن عباس رضی الله عنهما در تفسیر آیه ی {فِيهِمَا فَآكِهَةٌ

وَالنَّخْلُ وَرُمَّانٌ} می فرماید:

در بهشت تنه ی درخت نخل از زمرد، بیخ شاخه ی ^۲ آن از
طلای سرخ و برگ نخل، لباس اهل بهشت است.

جامه های کوتاه و چادرهای نگارین و لباس های دو تکه از
آن است. و میوه های آن به اندازه ی کوزه ها یا دُلُوها است.

^۱ . حاکم در مستدرک ۳۷۷۶ صحیح دانسته و ذهبی با او موافقت
نموده.

^۲ . وقتی شاخه ی نخلی را می برند، آن قسمتی که بر تنه ی نخل
باقی می ماند را کَرَنَف می گویند. اهل جزیره ی قشم به آن تَفْتُوک
می گویند.

(این میوه ها) از شیر، سفیدتر و از عسل، شیرین تر و نرم تر از کفِ رویِ شیر است و هسته ای ندارد.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: انْتَهَيْتُ إِلَى
السَّدْرَةِ، فَإِذَا نَبْهَهَا مِثْلُ الْجِرَارِ، وَإِذَا وَرَفَّهَا مِثْلُ آذَانِ الْفَيْلَةِ،
فَلَمَّا غَشِيَهَا مِنْ أَمْرِ اللَّهِ مَا غَشِيَهَا، تَحَوَّلَتْ يَاقُوتًا، أَوْ زُمْرَدًا
أَوْ نَحْوَ ذَلِكَ.^۱

(در آسمان هفتم) به درخت سدره ی منتهی رسیدم. میوه
ی آن همانند (بزرگی) کوزه ها و برگ های آن همانند گوش
فیل بود. زمانی که به امر و اراده ی الله عزوجل عجایب و
شگفتی هائی آن را فراگرفت، به یاقوت و زمرد و (زیبائی هائی)
همانند آن تغییر پیدا کرد.

^۱. صحیح، مسند أحمد ۱۲۳۰۱

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: الظِّلُّ الْمَمْدُودُ
شَجْرَةٌ فِي الْجَنَّةِ عَلَى سَاقٍ قَدَرِ مَا يَسِيرُ الرَّابِحُ الْمُجِدُّ فِي
ظِلِّهَا مِائَةَ عَامٍ فِي كُلِّ نَوَاحِيهَا فَيَخْرُجُ أَهْلُ الْجَنَّةِ أَهْلُ
الْعُرْفِ وَعِزُّهُمْ فَيَتَحَدَّثُونَ فِي ظِلِّهَا قَالَ فَيَسْتَهِي بَعْضُهُمْ
وَيَذْكُرُ لَهَوَ الدُّنْيَا فَيُرْسِلُ اللَّهُ رِيحًا مِنَ الْجَنَّةِ فَتُحَرِّكُ تِلْكَ
الشَّجْرَةَ بِكُلِّ لَهْوٍ كَانَ فِي الدُّنْيَا.¹

ابن عباس رضی الله عنهما می فرماید: [الظِّلُّ الْمَمْدُودُ]
درختی در بهشت است که بر یک ساقه است. سایه ی آن به
اندازه ای است که سوارکار سریع السیر تمام نواحی آن را در
مدت یک صد سال می پیماید.

¹ . الترغيب و الترهيب ٥٦٧٢. حافظ منذری می گوید: ابن خزيمه و
حاکم آن را صحيح دانسته اند. ترمذی آن را حسن دانسته است.

اهل بهشت و اهل قصرها و غير آن ها، خارج مي شوند و
زير سايه ي آن با همدیگر مي نشینند و سخن مي گویند.
برخی از آنان اشتها مي کنند و به ياد لذت ها و خوشی های
دنیا مي افتند. الله عزوجل به هر خوشی که در دنیا بوده است
نسیمی از بهشت مي فرستد پس آن درخت به حرکت درمی آید
به هر خوشی که در دنیا بوده است.

ابوهريره رضی الله عنه مي گوید: روزی نهالی را مي کاشتم.
رسول الله صلی الله علیه و سلم به من فرمود: ای ابوهريره! چه
می کاری؟ گفتم: نهال می کارم. فرمود: آیا تو را به کاشتنی بهتر
از این راهنمایی ننمایم؟

گفتم: بلی، ای رسول خدا!

فرمود، بگو: **سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،
وَاللَّهُ أَكْبَرُ، يُغْرَسُ لَكَ بِكُلِّ وَاحِدَةٍ شَجْرَةٌ فِي الْجَنَّةِ.**

بگو: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ
أَكْبَرُ، به هر کدام از آن، برای تو در بهشت یک درختی کاشته
می شود.^۱

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ قَالَ: سُبْحَانَ
اللَّهِ الْعَظِيمِ وَيَحْمَدُهُ، عُرِسَتْ لَهُ نُخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ.^۲
کسی که سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَيَحْمَدُهُ بگوید برای او در
بهشت یک درخت نخلی کاشته می شود.

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

^۱ . صحیح، ترمذی ۳۸۰۷

^۲ . صحیح، ترمذی ۳۴۶۴